

373.31(082)

1798

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Криворізький державний педагогічний університет

Кафедра педагогіки і психології

*ПРОБЛЕМИ ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
РЕФОРМУВАННЯ ШКОЛИ*

**Збірник наукових та науково-методичних праць
кафедри педагогіки і психології
Криворізького державного педагогічного університету**

Випуск 2

Кривий Ріг

2003

4. Кузь В. Г., Руденко Ю. Д., Губко О. Т. Українська козацька педагогіка і духовність. – Умань, 1995.

5. Любар О. О., Федоренко Д. Т. Український народ про виховання словом і ділом. – Кривий Ріг, 1991.

6. Репа Н. О., Субачов Ю. Є. Виховання морально-соціальної зрілості учнів засобами народної педагогіки. Посібник для вчителів. // Рідна школа. - 2001. - № 8 (книжка в журналі).

7. Федоренко Д. Т. Курс педагогіки людинознавства – у школи України // Рідна школа. - 2000. - № 9. – С. 11.

Лисевич О.В.

ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ В КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ОСВІТИ

В статтє говоритя о необходимости формирования культуры общения будущих учителей в контексте личностно-ориентированного образования.

Key words: personal reference pedagogical communication, the readiness to the reference communication, communication, professional pedagogical education, pedagogical activity.

Перетворення в політичній, соціально-економічній, культурній сферах життя сучасного суспільства вимагають створення якісно нової школи – школи життєтворчості, самореалізації особистості, в якій утверджується практична, гуманістично зорієнтована педагогіка. У концепції загальної середньої освіти (12-річна школа), якій передували Державна національна програма „Освіта (Україна ХХІ століття)”, Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті, підкреслюється: „Освіта ХХІ ст. – це освіта для людини. Основою її є розвиваюча, культуротворча домінанта,

виховання відповідальної, здатної до самоосвіти й саморозвитку особистості, яка вміє критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання проблем, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни”.

Гуманістично зорієнтована педагогіка спрямована на випереджувальне, цілісне, фундаментальне розв'язання основних проблем, де головним пріоритетом і цінністю, суб'єктом культури і життя є людина.

Людиноцентризм педагогічної науки – одна з найважливіших тенденцій розвитку сучасного наукового пізнання. Це тенденція стала в наш час не тільки теоретичною, а й соціальною проблемою, яка стосується основ людської життєдіяльності.

Сутність людини у цьому контексті може бути розглянута під кутом зору різних аспектів людинознавства: філософсько-антропологічного, психологічного, педагогічного і особливого рівня, - яким є спілкування.

Спілкування є однією з характеристик навчально-виховного процесу, направлено на досягнення загальної мети. Спілкування – це перетин інтересів, здібностей та характерів суб'єктів педагогічного процесу, який відбувається за допомогою мовленнєвої взаємодії. Об'єктом уваги є вияв багатогранності у змісті педагогічного спілкування, а також побудова, керування мовленнєвою взаємодією.

Пошуком рішення питання про структуру та прийоми мовленнєвої взаємодії займались І.С.Якиманська, О.Я.Гойхман, В.А.Канн-Калик, В.С.Грехнев. Питанню підготовки педагогів до здійснення педагогічної взаємодії присвячено роботи М.Г.Демідової, І.А.Зязюна, Л.В.Кондрашової, Т.С.Яценко.

Вища школа, її стан, тенденції, перспективи розвитку, аналіз зарубіжної та вітчизняної практики переконують у тому, що зміни у системі освіти та безпосередньо у вищій школі вимагають переоцінки традиційних підходів у використанні технології педагогічної взаємодії педагогів та студентів.

У зв'язку з цим особливої значимості набуває проблема

мовленнєвої підготовки студентів, діяльність яких безпосередньо пов'язана з регулюванням освітнього процесу.

Культура педагогічного спілкування вимагає вміння встановлювати емоційний контакт, завойовувати ініціативу у спілкуванні, керувати своїми емоціями, спостерігати, правильно планувати, швидко переключати свою увагу, забезпечувати зворотний зв'язок у процесі спілкування.

Для створення високого рівня педагогічної культури спілкування педагога необхідно виробити у студентів такі комунікативні якості мовлення: точність, понятійність, логічність, багатство, виразність. Отже важливими напрямками підготовки майбутніх вчителів, на наш погляд, є:

- формування та розвиток грамотного мовлення, вміння правильного вибору мовленнєвих засобів та доцільного їх використання;

- формування найбільш повної уяви про мовлення як інструмент ефективного спілкування.

Культура спілкування – частина загальної культури людини та своєрідний компонент її професійно-особистісної культури. Загальна культура, яка базується на високому рівні мовленнєвої культури, представляє собою загальну форму спілкування як область перетворення та становлення особистості.

Література:

1. Б о н д а р е в с к а я Е. В. Теория и практика личностно-ориентированного образования. – Ростов-на-Дону, 2000. 352с.

2. Б о н д а р е в с к а я Е. В. Гуманистическая парадигма личностно-ориентированного образования //Педагогика. -1997. - № 4.

3. К о н д р а ш о в а Л. В. Процесс обучения в высшей школе. –Кривой Рог, 2000. 169с.

4. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) //Пед-на газета. -2002. - № 1 (91).

5. С е р и к о в В. В. Личностный подход в образовании: концепция и технологии. Волгоград: Перемена. – 1994. - 152с.